Kvinnans mindre arv

Publicerad: 13 November 2011

Islam avskaffade tidigare seder genom vilka arvet enbart gick till den äldste manlige arvingen. Enligt Koranen ärver kvinnan per automatik från hennes fader, make, son och barnalöse broder. Koranen innehåller vägledning i fråga om uppdelningen av arvet mellan de rättmätiga arvtagarna. De tre verser som övergripande beskriver hur arvet skall fördelas återfinns i sura an-Nisā' i verserna 11, 12 och 176. I dessa verser inrättar Gud barns, föräldrars och makars rätt till arv utan att lämna detta till människan att själv döma i. Finns inga nära släktingar går arvet till mer avlägsna. Arvssystemet är perfekt balanserat då det beaktar det större ansvar som somliga familjemedlemmar har i vissa situationer.

I de flesta fall ärver kvinnan en andel hälften så stor som mannens. Så är emellertid inte alltid fallet då kvinnans arv ibland kan bli lika stort eller till och med större än mannens. Men även när mannen får en större del finns en logisk förklaring då kvinnan inte har några finansiella förpliktelser mot familjen. Även om hon är välbärgad eller har egen inkomst vilar det ekonomiska ansvaret alltid på mannen. Så länge kvinnan är ogift är det hennes faders, bröders eller någon annan förmyndares skyldighet att förse henne med mat, kläder, medicin och boende. När hon gifter sig blir denna skyldighet mannens eller den vuxne sonens. Islam håller därmed mannen finansiellt ansvarig för att tillgodose familjens behov.

Att arvslotterna inte är lika betyder inte att det ena könet föredragits över det andra. Vad som representeras är istället en rättvis balans mellan de roller som finns i en familj. I de flesta fall sköter kvinnan hushållet och därmed har hon inga finansiella förpliktelser. Trots detta får hon en del av arvet vilken blir hennes egendom som hon kan spara eller använda efter eget tycke. I motsats till detta är mannens arv en del av den egendom som han är skyldig att använda för att försörja barnen och hushållets kvinnor.

Anta att en muslim går bort och lämnar en son och en dotter efter sig. Sonens del av arvet kommer till vissa delar att förbrukas när han ger en brudgåva till frun och försörjer familjen, inklusive hans systrar tills de gifter sig. Ytterligare inkomster måste då tillkomma genom att han arbetar. Hans systers del lämnas dock orörd, eller kan den till och med växa om hon investerar den. När hon gifter sig kommer hon få en brudgåva från hennes man och hon kommer försörjas av honom utan att själv ha ett finansiellt ansvar. En man skulle således kunna dra slutsatsen att islam föredragit kvinnan!

Därutöver kan en muslim testamentera och därigenom ge en tredjedel av egendomen till någon som annars inte skulle ärvt. Arvet kan vara ett sätt att hjälpa andra släktingar eller nödställda, män som kvinnor. Det går också avsätta en del egendom till välgörenhet.

Källa:

al-Djumah Magazine. Discover Islam: www.islamhouse.com, 2014. Web. 7 apr 2014.